C/2024/4218

2024 7 24

Neteisėtas prezidento Mohamedo Bazoumo kalinimas Nigeryje

2023 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl neteisėto prezidento Mohamedo Bazoum sulaikymo Nigeryje (2023/2980(RSP))

(C/2024/4218)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

A. Kadangi demokratiškai išrinktas Nigerio prezidentas Mohamed Bazoum kartu su žmona ir sūnumi buvo neteisėtai suimtas 2023 m. liepos 26 d. po generolo Abdourahamano Tchiani įvykdyto karinio perversmo; kadangi karinė chunta išformavo išrinktą vyriausybę;

B. kadangi prezidentas M. Bazoum ir jo šeima nuo to laiko buvo įkalinti jo gyvenamojoje vietoje nepalankiomis sąlygomis, neturėdami pakankamai maisto ar elektros ir ribotų galimybių gauti medicininę priežiūrą;

C. kadangi neteisėtu prezidento M. Bazoumo ir jo šeimos įkalinimu siekiama priversti jį atsistatydinti; kadangi chunta paskelbė, kad ji patrauks prezidentą M. Bazoumą baudžiamojon atsakomybėn už išdavystę ir žalą valstybės saugumui, už kuriuos gali būti taikoma mirties bausmė;

D. kadangi tai šeštasis perversmas Vakarų Afrikoje nuo 2020 m.; kadangi Nigeris, Malis ir Burkina Fasas sudarė tarpusavio gynybos paktą, pagal kurį pasirašiusios šalys įpareigojamos padėti vienas kitam išpuolio atveju;

E. kadangi chunta savavališkai suėmė ministrus, pareigūnus ir civilius gyventojus bei susidorojo su kritiška žiniasklaida ir taikiais protestais;

F. kadangi chunta atsisakė ECOWAS tarpininkavimo pastangų; kadangi nėra jokio patikimo politinio pereinamojo proceso;

G. kadangi saugumo padėtis pablogėjo ir džihadistų išpuoliai dar labiau išaugo po perversmo ir chuntos sprendimo pareikalauti, kad Prancūzijos kariai, bendradarbiaujantys kovoje su ginkluotomis grupuotėmis, pasitrauktų; kadangi ES sustabdė didžiąją dalį savo vystomojo ir karinio bendradarbiavimo su Nigeriu;

H. kadangi humanitarinė padėtis yra sunki – 4,3 mln. asmenų reikia humanitarinės pagalbos;

1. griežtai smerkia 2023 m. liepos 26 d. įvykdytą karinį perversmą; ragina nedelsiant ir besąlygiškai paleisti prezidentą M. Bazoumą ir jo šeimą bei visus savavališkai sulaikytus asmenis ir panaikinti jam pareikštus kaltinimus;

2. reikalauja nedelsiant grąžinti demokratiškai išrinktą Mohamedą Bazoumą į Nigerio prezidento postą ir nedelsiant atkurti konstitucinę tvarką;

3. primygtinai ragina chuntą gerbti žmogaus teises ir užtikrinti saviraiškos ir žiniasklaidos laisvę;

4. ragina Tarybą įgyvendinti sankcijas Nigerio chuntos lyderiams ir palankiai vertina paramos biudžetui ir bendradarbiavimo saugumo srityje sustabdymą, toliau teikiant humanitarinę pagalbą; palankiai vertina ECOWAS sprendimą taikyti ekonomines ir finansines sankcijas;

5. reiškia visapusišką paramą ECOWAS pastangoms pasitelkiant tarpininkavimą rasti politinį sprendimą;

6. yra labai susirūpinęs dėl saugumo, žmogaus teisių ir humanitarinės padėties Nigeryje ir regione; apgailestauja dėl to, kad perversmas labai pakenkė demokratinei, saugumo ir ekonominei pažangai Nigeryje;

7. yra susirūpinęs dėl galimo tarpusavio gynybos pakto naudojimo;

8. pabrėžia, kad terorizmas visame Sahelio regione kenkia demokratijos įtvirtinimui ir teisinei valstybei; yra susirūpinęs dėl Rusijos bandymų padidinti savo dalyvavimą Sahelio regione darant žalą regiono stabilumui ir demokratijai;

9. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui, ECOWAS ir Afrikos Sąjungai.